

के तपाईको घर पानीले रसाएको छ ?
अब चिन्ता नगर्नुहोस !
चिन्ताको समाधान Waterproofing ले गर्ने छ । 900% ग्यारेन्टीका साथ समस्याको समाधान ।
सम्पर्क: प्रगति ट्रेड कन्सल्ट
रानीपोवा, पोखरा-११ (रविजता पार्टी क्लबको नजिक)
०६१-५७८०८८, ८८५६०२२३३३, ८८६६८९८७७३

पोखरापत्र

राष्ट्रिय दैनिक

Pokharapatra National Daily

रु. १.५ मा
कलर मिजिटिड कार्ड साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६१-५७०६५१, ८८५६०७५७७५

□ वर्ष २५ □ अङ्क २४ □ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' □ २०८० माघ २४ गते बुधवार □ 7 Feb. 2024 □ पृष्ठ ४ □ मूल्य रु. ५।-

गण्डकीका ६४ प्रतिशत घरधुरीमा निजी धारा

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ माघ

गण्डकी प्रदेश सरकारले आगामी दुई वर्षभित्र प्रदेशका सबै घरधुरीमा आधारभूत स्तरको खानेपानी सेवा पुऱ्याउने लक्ष्य लिएको छ । प्रदेश सरकार उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालयका अनुसार हालसम्म ६४ प्रतिशत घरधुरीमा निजी धारा पुगेको छ ।

मन्त्रालयका सचिव इन्जिनियर गणेशराज वस्तीले पहिलो प्रदेश सरकार गठन भएपछि एक वर्षमा एक लाख ३६ हजार तीन सय ४७ घरधुरीमा खानेपानी धारा जडान गरिएको जानकारी दिनुभयो । “चालु आर्थिक वर्षमा थप ३० हजार धारा जडान गर्ने लक्ष्य लिइएकामा पहिलो चौमासिकमा छ हजार पाँच सय ५३ धारा जडान भइसकेको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “प्रदेशका सबै घरधुरीमा आधारभूत स्तरको

खानेपानी सेवा पुऱ्याउन ‘एक घर, एक धारा’ कार्यक्रम सञ्चालित छ ।” सो कार्यक्रमको निरन्तरतासहित जीर्ण खानेपानी आयोजनाहरूको मर्मतसम्भार गरी दुई वर्षभित्रमा प्रदेशका सबै घरधुरीमा खानेपानी सेवा पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएको सचिव वस्तीले बताउनुभयो । “हालसम्म प्रदेशको ९४ दशमलव २५ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा आधारभूत स्तरको खानेपानी सुविधा पुगेको छ, यसलाई छिट्टै शतप्रतिशतमा पुऱ्याउने गरी काम भइरहेको छ”, उहाँले भन्नुभयो ।

सचिव वस्तीका अनुसार मध्यम तथा उच्च गुणस्तरयुक्त खानेपानीको पहुँच भने जम्मा १८ दशमलव दुई प्रतिशत जनसङ्ख्यामा पुगेको छ । मन्त्रालयका प्रवक्ता हरिदत्त पौडेलले जनशक्ति परिचालन, बजेटको सीमा र कामको गति अहिलेकै अवस्थामा रहे ‘एक घर, एक धारा’को लक्ष्य पूरा हुन अर्बौं

केही वर्ष लामै बताउनुभयो । प्रदेश सरकारले सन् २०२५ सम्म शतप्रतिशत जनसङ्ख्यामा आधारभूत खानेपानी सुविधा पुऱ्याउने लक्ष्य लिएको छ । कूल ९१ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा पहिल्यै आधारभूत स्तरको खानेपानी सेवा पुगेकामा प्रदेश सरकार आएपछि पहुँच बढेर ९४ दशमलव २५ प्रतिशतमा पुगेको प्रवक्ता पौडेलको भनाइ छ । मन्त्रालयले गण्डकी प्रदेशको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता कार्ययोजना तयार गर्न लागेको उहाँले बताउनुभयो ।

मन्त्रालयका अनुसार ‘एक घर, एक धारा’ कार्यक्रमका लागि चालु आवमा सशर्ततर्फ सङ्घ सरकारबाट जम्मा रु ४९ करोड ५२ लाख बजेट आएको छ । प्रादेशिक, ससर्त र विशेष अनुदान गरेर यस वर्ष खानेपानीका लागि जम्मा दुई अर्ब १४ करोड बजेट विनियोजन भएको जनाइएको छ । आधा

घण्टाको दुरिसम्म खानेपानी सेवा पुगेको अवस्थामा आधारभूत स्तरको खानेपानी सेवा पुगेको मानिने प्रवक्ता पौडेलले बताउनुभयो । खानेपानी लिन आधा घण्टाभन्दा बढी समय लागेमा मात्र आधारभूत स्तरको खानेपानीको सेवा नपुगेको मान्ने गरिन्छ ।

खानेपानीको पूर्वाधार र गुणस्तर सुधार गरी मध्यम तथा उच्च स्तरको खानेपानी सेवा पुऱ्याउने कार्यक्रमलाई पनि मन्त्रालयले निरन्तरता दिँदै आएको छ । प्रदेश स्थापनापछि विसं २०७४ मा गठित गण्डकी प्रदेश सरकारको पहिलो मन्त्रिपरिषद् बैठकले दुई वर्षभित्रमा प्रदेशका सबै घरधुरीमा खानेपानी पुऱ्याउने निर्णय गरेपनि लक्ष्य अर्बौं पूरा हुन सकेको छैन । खानेपानीमा छुट्टिने बजेट बर्सेनि घटेका कारण पनि लक्ष्य प्राप्तिमा चुनौती थपिएको मन्त्रालयले जनाएको छ ।

स्मार्ट बन्दै पोखरा १३, गुगल प्लस र क्युआर स्क्यानमार्फत चाहेको स्थानमा पुग्न सकिने

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ माघ

पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १३ स्मार्ट बन्दै छ । पोखरालाई स्मार्ट सिटीको अवधारणा दिइरहेका अब वडाका हरेक ठाउँमा गुगल प्लस र क्युआर स्क्यानमार्फत पुग्न सकिने वडाध्यक्ष किरण बरालले जानकारी गराए ।

वडाका विविध स्थानका लागि उक्त सेवा उपलब्ध रहेको उल्लेख गर्दै उहाँले भन्नुभयो, “वडाका विभिन्न ठाउँमा आउने नागरिकलाई बाटो पत्ता लगाउन सहज होस् र

गन्तव्यमा पुग्न मद्दत पुगोस् भन्दै गुगल प्लस र क्युआर स्क्यानको व्यवस्था गरिएको हो ।, उनले भने । गुगल प्लस र क्युआर स्क्यानको प्रयोगबाट पोखरा १३ मा प्रवेश गर्ने हरकोहीले स्थान र चाहेको लोकेशन सहजै प्राप्त

गर्ने उनले बताए । श्रृङ्खलाबद्ध वडाको विकासमा आफु सँगै रहेको र वडाबासीका लागि नयाँनयाँ काम गर्ने विषयमा तत्पर रहेको भनाई उनको छ । नापी कार्यालय कास्कीको सहयोगमा वडाले ठाउँ पत्ता लगाउन गुगल प्लस र क्युआर स्क्यान राखेको हो । नागरिकको सेवामा वडा क्रियाशिल छ । गतिविधि बढाउँदै नागरिकलाई सुसुचित बनाउने बाटोमा पोखरा १३ लागि रहेको उनले उल्लेख गरे । आगामी समय पनि यस्ता कार्यक्रमले निरन्तरता पाउने प्रतिबद्धता उनको छ ।

पदयात्रा पर्यटनलाई उत्पादनसँग जोड्नुपर्ने

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ माघ

सहश्राब्दी पदमार्ग (मिलेनियम ट्रेक)सँग जोडिएका स्थानका सर्वसाधारणलाई उत्पादनमार्फत पर्यटनसँग जोड्नुपर्ने आवश्यकता औँल्याइएको छ ।

मिलेनियम ट्रेक व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा पदमार्ग क्षेत्रका बासिन्दा, जनप्रतिनिधि एवं घरबास सञ्चालकबीच आज पोखरामा गरिएको अन्तर्क्रियामा सहभागी वक्ताले पदयात्रा पर्यटन प्रवर्द्धनसँगै उत्पादनसँग जोड्न सकिने अधिकतम लाभ लिन सकिने बताए । तनहुँको दुलेगोडादेखि स्याङ्जाको रामबाछा जोडिने पदमार्गलाई पुनःनक्साङ्कन गरी पोखरा महानगरसहितका क्षेत्र समेटिएसँगै सम्बद्ध क्षेत्रका जनप्रतिनिधि, घरबास सञ्चालकसहित

अन्तर्क्रिया गरिएको मिलेनियम ट्रेक व्यवस्थापन समितिका महासचिव हर्क गुरुङले बताउनुभयो । पछिल्लो समयमा नेपालको एकमात्र मध्यपहाडी क्षेत्रको सहश्राब्दी पदमार्गमा स्वदेशी एवं विदेशी पर्यटकको आकर्षण बढिरहेको बताउँदै उहाँले पदमार्ग क्षेत्रका बासिन्दाले यसबाट अधिकतम लाभ लिन कृषिजन्य उत्पादनसँग जोड्नुको विकल्प नभएको बताउनुभयो ।

स्याङ्जाको बिरुवा गाउँपालिकाका अध्यक्ष सूर्यबहादुर कुँवरले सहश्राब्दी पदमार्गलाई कृषि र पर्यटनसँग जोड्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । पदयात्रा पर्यटनको विकाससँगै उत्पादित बस्तुको बजार सहज हुने बताउँदै उहाँले यसको अधिकतम उपयोगका लागि उत्पादनसँग जोड्नुको विकल्प नहुने

धारणा व्यक्त गर्नुभयो । पर्यटन विज्ञ डा श्रीकान्त खतिवडा, पृथ्वीनारायण क्याम्पस भूगोल विभाग प्रमुख नरेश पौडेल तथा सहप्राध्यापक एवं पुनःनक्साङ्कन उपसमिति संयोजक डा रामजी पोखरेल, मिलेनियम ट्रेक व्यवस्थापन समितिका उपाध्यक्ष शमबहादुर आलेलगायतले पदमार्ग क्षेत्रका बासिन्दाले उत्पादनमार्फत आयआर्जन गरी लाभान्वित हुनसक्नेमा जोड दिनुभयो ।

सन् २००० देखि सञ्चालनमा आएको यस पदमार्ग कोरोना सङ्क्रमणका समयमा सुस्ताए पनि पछिल्ला समयमा स्वदेशी एवं विदेशी पर्यटकको बढ्दो आकर्षणले आफूहरू उत्साहित बनेको मिलेनियम ट्रेक व्यवस्थापन समितिका सदस्य बालकुमार गुरुङले बताउनुभयो ।

एनआरएनए र तोपल भूतपूर्व खेलाडी मञ्च बीच तीन वर्षे सम्झौता, सात लाख ५० हजार प्रदान

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ माघ

नेपाली अग्रज खेलाडीहरूको छाता संस्था नेपाल भूतपूर्व खेलाडी मञ्च र गैर आवाशिय नेपाली संघ (एनआरएनए आइसीसी) बीच तीन वर्षे सम्झौता भएको छ । मञ्चले आयोजना गर्ने सफल पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय म्याराथनका लागि एनआरएनए सँग तीन वर्षका लागि प्रायोजन सम्झौता भएको हो ।

पोखरामा मंगलबार आयोजित एक कार्यक्रमका बिच दुई पक्षले सम्झौता गरेका छन् । सम्झौता सँगै आगामी फागुन ५ गते हुने १८ औँ संस्करणको सफल पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय म्याराथनदेखि आगामी तीन वर्षका लागि सहयोग गर्ने सम्झौता भएको छ । सो रकम वापत एनआरएनएले म्याराथनका लागि आवश्यक सेन्सर बोर्ड खरिद समेत गरेर मञ्चलाई हस्तान्तरण गरिसकेको छ । म्याराथन रुटमा हुने तीन सेन्सर बोर्ड मध्ये एनआरएनएले एक

थान उपलब्ध गराउने भएको हो । एनआरएनएको तर्फबाट एनआरएनए आइसीसी सदस्य तथा गोर्खा वेल्फेयर टाक्स फोर्सका अध्यक्ष ले.रि चन्द्र गुरुङ र मञ्चको तर्फबाट अध्यक्ष हरिप्रसाद पराजुलीले सम्झौतापत्र अदान प्रदान गरेका थिए । सम्झौता अनुसार एनआरएनएले हरेक वर्ष ७ लाख ५० हजार रुपैयाँ प्रदान गर्नेछ । सम्झौता पश्चात बोल्दै एनआरएनए आइसीसी सदस्य तथा गोर्खा वेल्फेयर टाक्स फोर्सका अध्यक्ष ले.रि.चन्द्र गुरुङले सुरुवाती तीन वर्षका लागि जोडिएपनि यसले त्यसपछि

समेत निरन्तरता पाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । उनले आफूहरू पोखरा म्याराथनसँग यस अघि पनि जोडिएको तर बिचमा विविध कारणले छुटेको र पुनः जोडिन पाउँदा खुसी लागेको बताउँदै सफल पोखरा म्याराथनको भविष्य निकै उज्यालो रहेको कारण भविष्यमा यसले विश्वकै उत्कृष्ट म्याराथनको रूपमा परिचित हुनेमा आफूहरू आशावादी रहेको बताए । एनआरएनएले पोखरा म्याराथनमा विजेता हुने नेपाली खेलाडीलाई अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागिताका लागि सहयोग गर्ने

र आगामी दिनमा एनआरएनएको टिम समेत प्रतिस्पर्धीको रूपमा पोखरा म्याराथनमा सहभागिता हुने जनाए ।

मञ्चका अध्यक्ष हरिप्रसाद पराजुलीले एनआरएनए सँग १४ वर्षपछि पुनः भेट भएको बताउँदै आगामी तीन वर्षका लागि प्रायोजन सम्झौताले म्याराथन सफल बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका रहने बताए । पोखरा म्याराथनको व्यवस्थापनको पाटो निकै कठिन भएको र त्यसका लागि एनआरएनएले प्राविधिक रूपमा समेत सहयोग गर्दा थप टेवा पुगेको उनको भनाई थियो ।

सुपथ मूल्यामा आकर्षक छपाई

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर, पम्पलेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्झनुहोस् ।

हिमालय अफसेट प्रेस

नयाँबजार, पोखरा
फोन नं. : ०६१-५७०६५१

संघीयताको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सरोकार समितिको निर्देशन

रासस
काठमाडौं, २३ माघ

राष्ट्रियसभा, राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिले सङ्घीयताको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि तीन तहका सरकार र अन्तरमन्त्रालय समन्वय बढाउन सरकारलाई निर्देशन दिएको छ ।

सङ्घीयताको कार्यान्वयनका लागि सातै प्रदेशका सम्बन्धित निकाय र विज्ञसँगको छलफलका आधारमा तयार गरिएको अध्ययन प्रतिवेदनलाई

समितिको मंगलबारको बैठकमा समीक्षापछि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयलाई निर्देशन दिइएको हो । समितिका सभापति दिलकुमारी रावल थापा (पार्वती) ले सङ्घ, प्रदेश, स्थानीय तहबीचको अधिकार र कार्य क्षेत्रका विषयमा बन्नुपर्ने कानून र संरचना निर्माण हुन बाँकी भए आफू समन्वयका आधारमा चाँडो बन्नुपर्ने भनी सरकारलाई सुझाव र निर्देशन दिइएको जानकारी दिनुभयो । सभापति रावलले

संविधानमा व्यवस्था भएका राष्ट्रिय समन्वय परिषद्, प्रदेश समन्वय परिषद्, प्रदेश र स्थानीय तहसँग जोडिएका सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा रहेका विषयगत समिति, सरकारका अन्तरमन्त्रालयका समन्वय प्रभावकारी नभएको अध्ययनमा पाइएको बताउनुभयो । उहाँले बुधबार बस्ने राष्ट्रिय समन्वय परिषद् को बैठकमा साभा अधिकारको सूचीमा रहेका विषय निजामती

कर्मचारी व्यवस्थापन, प्रदेशमा प्रहरीको समायोजनका विषयमा ठोस निर्णय हुनुपर्ने सुझाव पनि दिएको जानकारी दिनुभयो ।

समितिले मुलुकको आवश्यकतालाई पहिचान गरी योजनाको प्राथमिकीकरण, अनावश्यक प्रभाव र पहुँच रोक्न, स्पष्ट मापदण्डका आधारमा मात्रै योजना र बजेट तर्जुमा र अनुगमन गर्न, वित्तीय सङ्घीयता कार्यान्वयनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न पनि निर्देश गरेको छ ।

जिल्ला समन्वय समिति कास्कीको बाल क्लबहरूसँग अन्तरसम्बाद

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ माघ

जिल्ला समन्वय समिति कास्कीले बाल क्लबहरूसँग अन्तरसम्बाद कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ।

कार्यक्रममा जिल्ला समन्वय समिति कास्कीका प्रमुख लिलाधर पौडेलले सविधान, ऐन, कानूनले ब्यबस्था गरेका विषयको ब्यवहारिक कार्यान्वयनमा देखिएका अप्ठ्यारा हटाउन स्थानीय तह र सेवा प्रवाह गर्ने सरकारी निकाय संबेदनसिल र जवाफदेहि हुनुपर्ने भन्दै गुनासाको समयानुकूल तत्काल ब्यवस्थापनमा ध्यान दिन आग्रह गर्नुभयो। पौडेलले बालबालिकाका सरोकारका विषयभोलिको राष्ट्रको भविष्यसग जोडिएको हुँदा सबै स्थानिय तहहरू हेरेक दृष्टिकोणबाट बालमैत्री हुनै पर्ने उल्लेख गर्नुभयो। उहाँले सविधानले बालबालिकाका विषयमा सुनिश्चित गरेका सबै हक कुनै पनि बहानामा उल्लंघन हुन नहुने भन्दै विभिन्न भेदभाव, अपहेलना र मानव अधिकार उल्लंघनका घटना भएमा तत्काल एक्सन टिम निर्माण गरि अघि बढन पालिकाहरूलाई आग्रह गर्नुभयो।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी बासुदेब घिमिरेले आफ्ना कर्तव्य

र दायित्व ख्याल गर्दै हक अधिकारको पक्षमा वकालत गर्नुपर्ने भन्दै बाल बालिकाको सम्बन्धमा बनेका ऐन, कानून र नीति नियमको कार्यान्वयनमा राज्य र समाजका सबै निकायहरू आ आफ्नो क्षेत्रमा क्रियाशिल हुनुपर्ने बताउनुभयो। कास्कीका सबै स्थानिय तह सहित सम्पूर्ण सरोकारवाला र सेवा प्रवाह गर्ने निकाय बालमैत्री बनाउन प्रयास भएको घिमिरेले जानकारी दिनुभयो। कार्यक्रममा राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद गण्डकी प्रदेशका बाल समन्वय अधिकृत बट्टी प्रसाद वाग्ले, श्रम कार्यालय पोखराका वरिष्ठ श्रम अधिकृत सुरेशराज ढकाल, इन्सेक पोखरा कार्यालयका प्रमुख शिव खकुरेल, राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग गण्डकी प्रदेश कार्यालयका अधिकृत टंक प्रसाद खनाल, गैरसरकारी संस्था महासंघ कास्कीका अध्यक्ष डाक्टर बुद्धि बहादुर थापा, बाल संजाल कास्कीका अध्यक्ष

सिमिक्षा लामिछाने, जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाइ कास्कीका अधिकृत प्रकाश बन्धु अर्याल लगायतले मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो। कार्यक्रममा जिल्ला समन्वय कास्कीका पदाधिकारी, सदस्य, कास्कीस्थित बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न कार्यालयका प्रमुख, राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद गण्डकी प्रदेश, बालहितकारी परियोजना नेपाल, राइट फर चिल्ड्रेन, नौलो पुमती नेपाल, गोमेशा लगायत विभिन्न गैर सरकारी संघ संस्थाहरू सहित बाल क्लबमा पदाधिकारी एवम सरोकारवाला निकायहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

जिल्ला समन्वय समिति कास्कीका प्रमुख लिलाधर पौडेलको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा, उपप्रमुख सरिता मालले स्वागत र संचालन जिल्ला समन्वय अधिकारी नवराज बरालले गर्नुभएको थियो।

भेट्टान फुटबल : क्वाटरफाइनल समिकरण पुरा

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ माघ

पोखरामा जारी अन्तर्राष्ट्रिय भेट्टान एट ए साइड फुटबल प्रतियोगितामा क्वाटरफाइनल समिकरण पुरा भएको छ।

बगर भाइखलकको आयोजनामा जारी दोस्रो हिमालय बुअरी तथा तेह्रौँ बगर भाइ खलक अन्तर्राष्ट्रिय भेट्टान फुटबल प्रतियोगितामा मंगलबार सात खेल सम्पन्नसँगै क्वाटरफाइनल समिकरण पुरा भएको हो। पोखरा १ टुडिखेल खेलमैदानमा ४० वर्ष माथि उमेर समूहको प्रिक्वाटरअन्तरगत मंगलबारको पहिलो खेलमा ठमेल भेट्टान काठमाडौँले फ्रिडम फाइटरलाई ५-३ ले हरायो। ठमेलका लागि नगेन्द्र देवानले ह्याट्रिक गरे। टासी छिरिङ र नविन न्यौपानेले एक-एक गोल गरे। फ्रिडमका लागि विकर्ण श्रेष्ठले दुई तथा

धनविर चौधरीले एक गोल गरे। दोस्रो खेलमा चिया पपले थापागाउँ भेट्टानलाई २-१ ले हरायो। मित्र बहादुर बस्नेत र सन्तोष नेपालीले एक-एक गोल गरे। थापा गाउँका लागि नारायण कार्कीले एक गोल गरे। निकै रोमाञ्चक बनेको तेस्रो खेलमामा नागस्वेती हेटौडाले संगम भेट्टान

पोखरालाई सडनडेथमा ६-५ ले हरायो। निर्धारित समयको खेल गोलरहित बराबरीमा रोकिएपछि खेल टाइब्रेकरमा धकेलिएको थियो। टाइब्रेकरमा समेत २-२ को बराबरी हुँदा सडनडेथमा पुगेको थियो। चौथो खेलमा चावहिल काठमाडौँले कुमण्डोल ललितपुरलाई २-१ ले हरायो।

चावहिलको जीतमा पासाङशोर्पाले दुई गोल गरे भने, कुमण्डोलका लागि रमेश सिक्केमानले एक गोल गरे। पाँचौँ खेलमा आयोजक बगर भेट्टानले एमएमभी पाँचथरलाई टाइब्रेकरमा २-० ले हरायो।

फि त र प धा र् त म क बनेको खेलको निर्धारित समय गोलरहित बराबरीमा रोकिएपछि खेल टाइब्रेकरमा धकेलिएको थियो। छैटौँ खेलमा जोरपाटीले चितवन भेट्टानलाई १-० ले हरायो। जोरपाटीको जीतमा सुमन मोक्तानले गोल गरे। दिनको अन्तिम खेलमा हेटौडाले नाइटकिंग काठमाडौँलाई टाइब्रेकरमा ३-२ ले हरायो। निर्धारित समयको खेल गोलरहित बराबरीमा रोकिएपछि खेल टाइब्रेकरमा धकेलिएको हो। प्रतियोगितामा भोलिदेखि क्वाटरफाइनलका खेल सुरु हुनेछन्।

पोखरामा वैशाखमा एशियन कप तथा साउथ एशियन ट्रायथोलन च्याम्पियनसिप हुने

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ माघ

पोखरामा आगामी वैशाख १५ गते एशियन कप तथा साउथ एशियन ट्रायथोलन च्याम्पियनसिप हुने भएको छ।

नेपाल ट्रायथोलन संघको आयोजनामा पोखराको लेक्साइड क्षेत्रमा प्रतियोगिता हुनेछ। प्रतियोगिताको मिति आगामी अप्रिल २७ लाई अन्तर्राष्ट्रिय ट्रायथोलन युनियनले आफ्नो आधिकारिक वेबसाईटमै राखिसकेको नेपाल ट्रायथोलन संघका अध्यक्ष निलेन्द्रराज श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार च्याम्पियनसिप अन्तर्गत ट्रायथोलनको स्पिन्ट तर्फ प्रतियोगिता गराइने छ। स्पिन्ट अन्तर्गत फेवातालमा ७५० मिटर पौडी, २० किलोमिटर साईक्लिङ र ५ किलोमिटर दौड हुने छ। अध्यक्ष श्रेष्ठका अनुसार पौडी फेवातालमा गराइने छ। दौड गौरीघाट-शहीदचोक, मुस्ताङचोक, विर ाटाचोक, ड्यामसाईड हुँदै राष्ट्रबैकचोक हुँदै- गौरीघाटमा पुगेर टुंगिने पुरानै रुटमा यथावत हुनेछ। च्याम्पियनसिपका लागि पोखरामा तयारी सुरु भएको छ। सोमबार साँझ पोखरामा संघका केन्द्रीय अध्यक्ष श्रेष्ठको उपस्थितिमा केन्द्र, प्रदेश तथा जिल्ला संघका पदाधिकारीहरूको

बैठक बसेको थियो। बैठकमा विगतका संस्करणहरू भन्दा यस पटक अझ भव्य बनाउने र तयारी सुरु गर्ने निर्णय गरेको छ।

संघका केन्द्रीय अध्यक्ष श्रेष्ठले यस वर्षको च्याम्पियनसिपमा विश्व ट्रायथोलनसंघर एशियन ट्रायथोलन एशोसिएसनका अध्यक्ष लगायत उच्चस्तरीय व्यक्तिहरूको सहभागिता हुने भएकाले भव्य हुने बताउनुभयो। गण्डकी प्रदेश सरकार, पोखरा महानगरपालिका, पर्यटन व्यवसायी तथा यहाँका उद्योगी व्यवसायीले अपनत्व लिने गरी प्रतियोगिता सञ्चालन हुने बताइन्छ। "एशियन कप तथा साउथ एशियन ट्रायथोलन च्याम्पियनसिप पोखरामा हुने सबैभन्दा बृहत खेल इभेन्ट भएको बताउनुभयो। च्याम्पियनसिप भव्य बनाउनका लागि विगतका कमजोरीहरू सुधार गरिने उहाँले स्पष्ट पार्नुभयो। "विगतका कमजोरीहरू दोहोरिन दिँदैनौ र यस वर्षको प्रतियोगिता अझै भव्य बनाउने छौं।" देवकोटाले भन्नुभयो। "पोखरामा दूरो इभेन्ट हुने तर पोखरेलीको स्वामित्व नहुने अवस्था विगतमा थियो। तर यस वर्ष हामी त्यस्तो हुन दिँदैनौं। विश्वका सम्पन्न देशले गर्ने भन्दा कुनै कमी च्याम्पियनसिपमा हुन दिँदैनौं।" संघका केन्द्रीय वरिष्ठ उपाध्यक्ष दीपक कोइरालाले पोखरा ट्रायथोलन च्याम्पियनसिपका लागि विश्वकै उत्कृष्ट गन्तव्यमा पुर्ने बताउनुभयो। पोखरा सहित समग्र देशको अन्तर्राष्ट्रिय

प्रवर्द्धनका लागि प्रतियोगिता महत्वपूर्ण हुने बताउनुभयो।

विगतमा विभिन्न कठिनाईका बाबजुद निरन्तरता दिइएको च्याम्पियनसिपमा पछिल्लो समय प्रदेश तथा जिल्ला संघ बनेर अझै सहज रूपमा सम्पन्न हुने कोइरालाले बताउनुभयो। नेपाल ट्रायथोलन संघका केन्द्रीय उपाध्यक्ष एवं गण्डकी प्रदेशका अध्यक्ष सुमन देवकोटाले पछिल्लो संस्करणमा १८ देशका ५३ जना खेलाडीले प्रतिस्पर्धा गरेकाले ट्रायथोलन च्याम्पियनसिप पोखरामा हुने सबैभन्दा बृहत खेल इभेन्ट भएको बताउनुभयो। च्याम्पियनसिप भव्य बनाउनका लागि विगतका कमजोरीहरू सुधार गरिने उहाँले स्पष्ट पार्नुभयो। "विगतका कमजोरीहरू दोहोरिन दिँदैनौ र यस वर्षको प्रतियोगिता अझै भव्य बनाउने छौं।" देवकोटाले भन्नुभयो। पोखरामा सन् २०११ मा पहिलो पटक बेगनास तालमा च्याम्पियनसिप भएको थियो। त्यसपछि सन् २०१२ देखि फेवातालमा प्रतियोगिता हुँदै आएको छ। कोरोना कहरका कारण दुई वर्ष च्याम्पियनसिप रोकिएको थियो।

नेपाल ट्रायथोलन संघ गण्डकी प्रदेशको कार्यवाहक अध्यक्षमा शिशिर सुवेदी चयन हुनुभएको छ। संघका अध्यक्ष सुमन देवकोटा गत

पुसमा सम्पन्न अधिवेशनबाट केन्द्रीय उपाध्यक्षमा निर्वाचित भएपछि सुवेदीले गण्डकीको कार्यवाहक अध्यक्षको जिम्मेवारी पाउनुभएको छ। कार्यवाहक अध्यक्ष सुवेदीको संयोजकत्वमा आसन्न एशियन कप तथा साउथ एशियन ट्रायथोलन च्याम्पियनसिपका लागि स्थानीय व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ। कार्यवाहक अध्यक्ष सुवेदीले च्याम्पियनसिपको तयारीका काम सुरु भएको जानकारी दिनुभयो।

गत पुस २१ गते ललितपुरमा भएको संघको साधारण सभाले केन्द्रीय अध्यक्षमा निलेन्द्रराज श्रेष्ठलाई निरन्तरता दिएको थियो। त्यसैगरी बरिष्ठ उपाध्यक्ष दीपक कोइराला, उपाध्यक्षद्वयमा सुमन देवकोटा र धिरेज प्रताप सिंह, सचिवमा मिकेन महर्जन र कोषाध्यक्षमा निरज श्रेष्ठलाई सर्वसम्मत चयन गरेको हो।

गण्डकी प्रदेशबाट केन्द्रीय सदस्यमा सिर्जना त्रिपाठी निर्वाचित हुनुभएको थियो। संघको प्रथम बैठकबाट उपाध्यक्षमा प्रकाश बराल, केन्द्रीय सल्लाहकार प्रमुखमा विश्वशंकर पालिखे, केन्द्रीय सदस्यमा अनिता रानाभाट र मेडिकल कर्मिशन सदस्यमा डा उमेश पराजुली चयन हुनुभएको थियो।

नेपाल स्नोकर प्रतियोगिता अन्तर्गत अन्तर्राष्ट्रिय खेलाडी रेगन प्रि-क्वाटरफाइनलमा

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ माघ

पोखरामा जारी खुल्ला नेपाल स्नोकर प्रतियोगिता २०८० अन्तर्गत बुधबारदेखि प्रि-क्वाटरफाइनलका खेलहरू हुने भएका छन्।

प्रतियोगिता अन्तर्गत मंगलबार ४ वटा तेश्रो चरणका र दुई वटा प्रिक्वाटरफाइनलका खेलहरू भएको आयोजक फाइनल स्कोर स्पोटस बार प्रा.लि.का अध्यक्ष एवं खेलाडी सोम बि.क.ले बताए। बुधबार क्वाटरफाइनलका खेलहरू हुने भएको उनले जनाए।

अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली खेलाडी रेगन श्रेष्ठ उक्त प्रतियोगिताको प्रि-क्वाटरफाइनलमा प्रवेश गरेका छन्। मंगलबार भएको खेलमा काठमाण्डौका रेगनले पोखराका खुसिमान गुरुङलाई ४-० को सोभ्रो सेटमा पराजित गर्दै अन्तिम १६ मा

स्थान बनाएका हुन्। त्यसै गरी अर्को खेलमा काठमाण्डौका अजय सुनारले पोखराका प्रवेश रेग्मीलाई ४-० को सोभ्रो सेटमा पराजित गर्दा काठमाण्डौका सोम लामाले पोखराका शाहिल गुरुङलाई ४-३ को सेटमा पन्छाए भने अन्तिम तेश्रो चरणको खेलमा पोखराका यूके गुरुङले पोखराका विकास महर्जनलाई ४-० को सोभ्रो सेटमा पराजित गरी प्रि-क्वाटरफाइनलमा यात्रा बनाए। त्यसैतै मंगलबार भएको प्रिक्वाटरफाइनल खेलमा काठमाण्डौका वानस्यु तामाङले काठमाण्डौका काठमाण्डौकै दिनेशराज भण्डारीलाई ४-० को सोभ्रो सेटमा पराजित गरी क्वाटरफाइनलमा यात्रा बनाए। मंगलबारको अन्तिम खेलमा काठमाण्डौका राजन लामाले विराटनगरका सरोज गौतमलाई ४-२ को सेटमा पराजित गर्दै क्वाटरफाइनलमा

यात्रा बनाएका हुन्। सोमबारको खेलमा विकास श्रेष्ठ, विनोद श्रेष्ठ, मोती पाख्रिन, अनिल सुनार, सोम बि.क. र सारङ्ग राना विजयी हुँदै प्रि-क्वाटरफाइनलमा प्रवेश गरेका थिए। यही माघ २८ गतेसम्म संचालन हुने उक्त प्रतियोगितामा १ सय २३ जना खेलाडीहरू सहभागि भएको प्रा.लि.का संचालक मध्यका एक प्रताप गुरुङले बताए। प्रतियोगितामा प्रतियोगितामा विजेता हुने खेलाडीलाई १ लाख ५० हजार नगद सहित ट्रफी, मेडल र प्रमाण पत्र वितरण गरिने भएको छ। त्यसै गरी प्रतियोगितामा उपविजेतालाई ७० हजार र तेश्रो हुने दुई जना खेलाडीलाई जनही २०/२० हजारको साथमा ट्रफी, मेडल र प्रमाण पत्र वितरण गरिने भएको हो। उक्त प्रतियोगिताको मुख्य सहयोग पोखरा महानगरपालिकाले गरेको आयोजकले जनाएको छ।

कपालको उपचार

कपाल भर्न तुरुन्त रोकने तथा उमार्ने

के तपाईं कपाल भर्रेर विन्तित हुनुहुन्छ ?

- कपाल कोर्दा, नुहाउदाँ समेत सय भन्दा बढी नियमित भर्रिहेको छ,
- चिसो समयमा कपालका समस्याहरू बढ्न सक्छन्
- कपालको वीच वीचमा टाटुपरेर भर्रेको छ, कपाल चिलाउने, चाँया पर्ने, चिसोको समयमा चाँया पर्ने, कपाल भर्रने तथा टाउकोमा घाउ खटिरा आउने जस्ता समस्या छन्।
- कपाल भर्रेको कारणले भूसिलो, पातलो, छोटो भएको छ, कपाल समय अगावै फुल्ने, टाउकोको अगाडिको भाग भर्रने, दाढी भर्रने, अनावश्यक रौं पलाउने भएको छ। यदि यस्ता समस्या तथा कपालका कुनैपनि समस्या भएका छन् भने एक पटक सम्पर्क राखी स्वास्थ्य लाभ लिनुहोला।

सम्पर्क: पञ्चम आयुर्वेद क्लिनिक प्रा. लि.
पोखरा-१०, इन्द्रमार्ग, पोखरा रंगशाला नजिकै
फोन नं. ०६१-८३२१४२, ८८४६०६८८०६

प्यारालाइसिसका बिरामीको उपचार

विगत १८ वर्षदेखि सञ्चालित यस हस्पिटलमा विशेष द्रुतका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाइसिसका बिरामीहरूको सफल उपचार भैरहेको जानकारी गराउँदछौं।

प्रेसरले हानेर प्यारालाइसिस भएका बिरामीहरूको मात्र उपचार भइरहेको छ।

लक्षणाहरू:

- » शरिरको एक हरू नचल्ने।
- » मुख बाझ्ने भएको।
- » खाना खान, बोल्न, पिसाव गर्न गाह्रो भएको।
- » हिंड्न नसक्ने, खुट्टा हात लुला भएको।

सर्पिक:
स्पार्क टि एण्ड डि हस्पिटल प्रा.लि.
पोखरा-८ न्यूरोड, सभामुह्योक
फोन नं. ०६१-५७१४०८, ८८५६०६७५०, ८८६६४१५३८०

के तपाईंमा यौनसम्बन्धी समस्या छ

- ❖ **पुरुषमा देखिने:**
शिग्रपतन, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङ्ग उत्तेजना नहुने, लिङ्ग चिलाउने, सरुवा यौन रोग, स्वप्नदोष, लिङ्गको आकार सानो हुने आदि।
- ❖ **महिलाहरूमा देखिने:**
स्तन सानो मिल्ने हुने, सेतो पानी बग्ने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुख्ने, ढाढ दुख्ने, महिनावारीमा गडबडी, यौन सन्तुष्टिमा कमी हुने आदि।
- ❖ **सुन्दरता:** अनुहारका सबै किसिमका दाग, डण्डीफोर कालोपोतो, अनावश्यक केटी वा फोकाहरू, दुबो, सेता दुबो, साथै अन्य चर्मरोगहरू।
- ❖ **मलद्वार सम्बन्धी रोग:** छारसुत्रद्वार पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्वारमा मासु पलाएको, दिसा बस्दा गाह्रो हुने, मलद्वार दुख्ने, पोल्ने, दिसासँग रगत बग्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ।

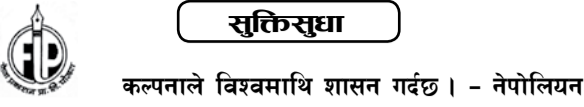
महिला वा पुरुषमा हुने (द्विगोपन) निःसृग्तापनको सफल उपचार

जाँचो समय: प्रत्येक दिन बिहान १:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म

सम्पर्क स्थान:
माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक प्रा.लि.
नयाँबजार पोखरा (न्यू विवेक आयल स्टोर्सको घरमा)
फोन ०६१-५८९९४४, ९८४४३१९०४, ९८०६५७५७६५

नोट: नयाँ तथा पुराना बिरामीहरूले यथार्थीय सर्पिक गर्नुहोला।

सुक्ति-सुधा

कल्पनाले विश्वमाथि शासन गर्दछ । - नेपोलियन

सम्पादकीय

नेतामा दूरदृष्टिकोअभाव

नेपालमा युगान्तकारी राजनीतिक परिवर्तनपछि छोटो समयमा राजनीतिप्रति नेपाली समाज धेरै नकारात्मक हुँदै गइरहेको छ । संघीयताको कार्यान्वयन प्रश्न उठेको छ । संघ र प्रदेश सरकारमा देखिएको अस्थिरताले परिवर्तनले ल्याएको उपलब्धि गुम्ने चिन्ता पनि छ । राजनीतिक दलले चलाएको मिसन ग्रासट, संकल्प यात्रा, समुदायसंग संवाद, जनतासंग अभियान जस्ता कार्यक्रम चलाइएका छन्। पुराना देखि नयाँ दलले चलाएको अभियानले जनतालाई उत्साहित बनाउन सकेको छैन । जनतामा देखिएको निराशा र नकारात्मक भावना किन उठेको छ भनेर स्वतन्त्र तरिकाले अध्ययन भएको छैन । शिलापत्र डटकमले गरेको सर्वेक्षणले नेतृत्वमा दूरदृष्टि नहुँदा जनतामा राजनीतिप्रति नकारात्मक भावना पैदा भएको छ । सर्वेक्षणका सहभागीले व्यवस्था फेरिए पनि आमनागरिकको अवस्था नफेरिएकाले राजनीतिप्रति नकारात्मकता बढ्दै गएको भनेका छन् । त्यसरी आफ्नो मत जाहेर गर्ने उत्तरदाता २७ दशमलव ९ प्रतिशत छन् । त्यस्तै, २२ दशमलव २ प्रतिशतले नीतिगत भ्रष्टाचारलाई कारण औल्याएका छन् भने २१ दशमलव ४ प्रतिशतले भिजनविहीन नेतृत्वलाई दोष दिएका छन् । यसैगरी, २० प्रतिशत उत्तरदाताले भागवण्डाको राजनीतिबाट वाक्क भएको प्रतिक्रिया दिएका छन् । नेतृत्वमा युवाले अवसर नपाएकाले नकारात्मक भएको भन्ने उत्तरदाता ४ दशमलव १ प्रतिशत छन् । १ दशमलव ४ प्रतिशतले माथिका सबै कारणले राजनीतिप्रति नकारात्मक भावना विकास भएको भनेका छन् ।

संघीय सरकारमा हेरफेर हुँदा त्यसको सोभो प्रभाव प्रदेशमा देखिएको छ । जसका कारण काठमाडौंमा सरकार ढल्दा प्रदेशमा अस्थिरता हुने स्थिति छ । संघ र प्रदेश सरकारमा देखिएको अहिलेको अस्थिरताको अन्त्य कसरी गर्ने ? अहिलेको मुल मुद्दामा बहस आवश्यक छ । बहुसंख्यक उत्तरदाताले प्रत्यक्ष निर्वाचित प्रतिनिधिसभा र समानुपातिकबाट राष्ट्रियसभा गठन गर्नुपर्ने मत दिएका छन् । ४३ दशमलव ३ प्रतिशत उत्तरदाताले प्रत्यक्ष निर्वाचितको मात्र प्रतिनिधिसभा बनाउनुपर्ने भनेका छन् । त्यसो हुँदा प्रमुख दलमध्ये कसैको बहुमत आउन सकेनतर्फ संकेत गरेको देखिन्छ । अर्को विकल्पका रूपमा पार्टीहरू धेरै भए, थोरै र बलिया राष्ट्रिय दलको खाँचो भन्ने उत्तरदाता २५ दशमलव ४२ प्रतिशत छन् ।

तेस्रो विकल्पका रूपमा निर्वाचन प्रणाली पूर्ण समानुपातिक बनाउने र संसदको दूला दललाई नेतृत्व दिनुपर्ने मत छ । यो विकल्पमा १४ दशमलव २ प्रतिशतले मत दिएका छन् । अहिलेकै प्रणालीमा विश्वास गर्नेहरू पनि उल्लेख्य छन् । ७ दशमलव ६ प्रतिशत उत्तरदाताले अहिलेकै प्रणाली ठीक छ, जनताको मत जित्ने बहुमत आइहाल्छ नि भनेका छन् । त्यसबाहेक अन्य उपाय सुझाउनेहरू छन् । उनीहरूमध्ये धेरैले प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी हुनुपर्ने भनेका छन् । 'शिलापत्र सर्वेक्षण'मा हामीले संघीयताको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न के गर्नुपर्छ ? भनेर सोधेका थियौं । सहभागी बहुसंख्यक उत्तरदाताले अहिलेको तीन तहको संघीयतामाथि नै प्रश्न उठाएका छन् । ३४ दशमलव ९ प्रतिशत उत्तरदाताले संघ, प्रदेश र स्थानीय तह रहेको तीन तहको संघीयता नै व्यावहारिक नभएको मत जाहेर गरेका छन् । प्रदेश सरकारको आलोचनाको एउटा कारण अस्थिरतालाई मानिएको छ । सर्वेक्षणका उत्तरदाताले त्यसको संकेत गरेका छन् । २० दशमलव ४ प्रतिशत उत्तरदाताले स्थिर सरकार हुनुपर्ने भनेका छन् । संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच समन्वय बढाउनुपर्छ भन्ने पक्षमा १५ दशमलव ८ प्रतिशत उत्तरदाता छन् भने १२ दशमलव १ प्रतिशतले प्रदेशलाई अधिकार दिन संघले कन्जुस्याई गर्न नहुने मत दिएका छन् । यसैगरी, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको भूमिकामा प्रस्टता हुनुपर्छ भन्नेमा ९ दशमलव ५ प्रतिशत उत्तरदाता छन् भने अन्य उत्तरदाताले संघीयताप्रति नै चर्को असन्तुष्टि पोखेका छन् ।

२०७२ को संविधान घोषणापछि प्रधानमन्त्रीको हैसियतमा भारतीय नाकाबन्दीको सामना गरेर लोकप्रियता बढाएका एमाले अध्यक्ष केपी ओली २०७४ पछि असंवैधानिक ढंगले दुईपटक संसद विघटन गरेर आलोचित थिए । तर, 'शिलापत्र सर्वेक्षण'ले प्रमुख दलका शीर्ष नेतामध्ये अहिले पनि उनी नै सबैभन्दा लोकप्रिय देखिएको छ । केपी शर्मा ओलीलाई विश्वास गरेको सभामा जनताको उपस्थितिले देखाउँछ । २०७९ को आमचुनावमा पाँचदलीय गठबन्धनविरुद्ध मधेसमा जसपा र भ्रुपामा राप्रपाको साथ लिएर प्रतिस्पर्धामा उत्रिएको एमाले संसदको दोस्रो दूला दल बनेको थियो । समानुपातिकतर्फ भने एमालेले सर्वाधिक मत प्राप्त गरेको थियो । पार्टी विभाजन र बलियो गठबन्धनविरुद्धको चुनावी प्रतिस्पर्धामा प्राप्त गरेको नतिजालाई ओलीको नेतृत्वको सफलताका रूपमा एमालेले व्याख्या गर्दै आएको छ । ओलीपछि प्रधानमन्त्री एवं माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डसँग आशावादी हुने संख्या १३ प्रतिशत छ । उनलाई राप्रपा अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्देनले पछ्याएका छन् । पाँच पटक प्रधानमन्त्री भएका काङ्ग्रेस सभापति शेर बहादुर देउवाप्रति जनताको विश्वास नहुदा पनि फेरि प्रधानमन्त्री बनाउने कदम आत्मघाती हुनेछ ।

तपाईंको आज

मेष	: शुभ यात्रा	तुला	: शारीरिक भ्रमेला
वृष	: स्वस्थ्यमा सुधार	वृश्चिक	: व्यापारमा लाभ
मिथुन	: सहयोग मिल्नेछ	धनु	: अपत्यसित लाभ
कर्कट	: सत्कार मिल्नेछ	मकर	: शत्रुको भय
सिंह	: आर्थिक समस्या	कुम्भ	: भ्रमेला बढ्ने
कन्या	: मानसिक तनाव	मीन	: कार्यमा सफलता

हरिसिद्धि भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६

चिन्ता, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हेर्नका लागि सम्झनुहोस् ।

सगरमाथामा वार्षिक खेलकुद कार्यक्रम शुरु

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २३ माघ

पोखराको सगरमाथा निकेतन विद्यालयमा त्रि-दिवसिय वार्षिक खेलकुद कार्यक्रम शुरु भएको छ ।

विद्यालय प्राचार्य दिलिप शर्मा भट्टाईले पोखरा-४ अर्चलबोटस्थित नवनिर्मित विद्यालय प्राङ्गणमा कार्यक्रमको उद्घाटन गरे । सो अवसरमा उनले मानव स्वास्थ्यका लागि खेलकुद महत्वपूर्ण भएको औल्याए । विद्यालयले शिक्षासँगै खेलकुद र अनुशासनलाई महत्वका साथ राखेको बताउँदै विद्यार्थीहरूलाई खेल भावना अनुरूप खेल आग्रह गरे । स्वस्थ्य र अनुशासित नागरिक उत्पादन गर्न सकिए समाज र राष्ट्र पनि अनुशासित बन्ने उनको भनाई थियो । विद्यार्थी अनुषा अधिकारीले खेल भावनाको

सपथ ग्रहण गरेकी थिइन् । प्रतियोगितामा कक्षा १ देखि १० सम्मका भण्डै ४ सय विद्यार्थीले १ सय १७ स्वर्ण, १ सय १६ रजत र ५७ कांस्य पदकका लागि प्रतिस्पर्धा गर्नेछन् । फुटबल, भलिबल, व्याडमिण्टन, टेबल टेनिस, चेस तथा एथलेटिक्सतर्फ शटपुट, सय मिटर, २ सय मिटर, ४ सय मिटर, ८ सय मिटर, १५ सय मिटर, रिले दौड लगायतका खेलहरूमा प्रतिस्पर्धा हुने खेलकुद शिक्षक कृष्ण थापाले जनाए ।

अफिसियल सुरज पौडेलका अनुसार पहिलो दिनको खेल विद्यालय खेल मैदानमा, दोश्रो दिन गोस्ते घाट खेल मैदान, लामाचौरमा र समापन पोखरा रंगशालाभित्र गरिने छ । शिक्षक रामजी बरालले सञ्चालन गरेको उद्घाटन समारोहमा विद्यार्थीहरूले स्वगत गित तथा नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए ।

सडक निर्माण प्रदेश सरकारको प्राथमिकता

पोखरापत्र संवाददाता

गोरखा, २३ माघ

गण्डकी प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री सुरेन्द्रराज पाण्डेले प्रदेशभित्रका पालिका र वडाहरूमा बाह्र महिना चल्नसक्ने गरी मुख्य सडक निर्माण गण्डकी प्रदेश सरकारको प्राथमिकता रहेको बताउनुभएको छ ।

आरुघाट गाउँपालिकाले आज यहाँ आयोजना गरेको भेटघाट तथा छलफल कार्यक्रममा उहाँले प्रदेशभित्रका केही पालिकामा अझै पनि सडक सञ्जाल नपुगेको भन्दै त्यस्ता पालिकामा आगामी आर्थिक वर्षसम्म सडक सञ्जाल पुऱ्याउने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो ।

सडक सञ्जाल नपुगेका पालिका तथा वडामा सडक सञ्जाल पुऱ्याउने प्रदेश सरकारको आगामी आर्थिक वर्षको पहिलो प्राथमिकता हुने उहाँको भनाइ छ । "जुन-जुन पालिका र वडामा अहिले बाटोले छोएको छैन ती सबै ठाउँमा सडक सञ्जाल पुऱ्याउने प्रदेश सरकारको लक्ष्य छ", मुख्यमन्त्री पाण्डेले भन्नुभयो, "पालिकामा हिउँद र बर्खाया यातायात चल्नसक्ने सडक पुऱ्याएपछि वडाको केन्द्रमा पुऱ्याउने र क्रमशः त्यसलाई स्तरोन्नति गर्दै जाने हो ।" उहाँले गाउँको मुख्य बाटोलाई सबैले प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने धारणा राख्नुभयो । मुख्यमन्त्री पाण्डेले पछाडि परेका मनाङ, मुस्ताङ र उत्तरी गोरखाको विकासलाई अन्य क्षेत्रमा जस्तै समानुपातिक ढङ्ग गले अघि बढाउनुपर्ने धारणा राख्नुभयो । "मनाङको लाफाभूमि

धार्मिक गन्तव्य बन्दै पौराणिक भूमि वाल्मीकि आश्रम

पोखरापत्र संवाददाता

नवलपरासी, २३ माघ

पौराणिक भूमि वाल्मीकि आश्रम नेपाली तथा भारतीय दर्शनार्थीका धार्मिक गन्तव्य बनेको छ । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको जङ्गलभित्र अवस्थित सो आश्रममा रहेका पौराणिक महत्व बोकेका संरचना हेर्नका लागि विभिन्न जिल्लाबाट आन्तरिक पर्यटक आउने गरेका छन् ।

नवलपरासी (बर्दघाट-सुस्तापूर्व)को त्रिवेणीधाम नजिकै रहेको यस पौराणिक भूमिमा दैनिकरूपमा दर्शनार्थी आउने गरेका वाल्मीकि आश्रमको हरिहरमन्दिरका पुजारी रामशरण गिरीले जानकारी दिनुभयो । नेपाली भूमिबाट आश्रम पुग्न सडक सञ्जाल निर्माण नभएको अवस्थामा समेत दर्शनार्थीको राम्रो उपस्थिति हुने गरेको जनाउँदै उहाँले स्थालमार्गबाट नेपालसँगै जोड्न सकेमा अझै आकर्षक गन्तव्य बन्ने छ भन्नुभयो ।

"नवलपुरको त्रिवेणीधाममा निर्माण भएको भोलुङ्गो पुल सञ्चालनमा आउनसक्यो भने त्रिवेणी आएका धेरै तीर्थयात्री यहाँ आउनुहुन्छ", उहाँले भन्नुभयो, "भोलुङ्गो पुल तरेपछि करिब एक घण्टाको पैदलयात्रापछि यहाँ आउन सकिन्छ । तर पुल सञ्चालनमा छैन ।" अहिले वाल्मीकि आश्रम पुग्ने तीर्थयात्री त्रिवेणीधामबाट काठको डुङ्गामा जोरिखमपूर्ण यात्रा गरेर आउने गरेका छन् भने केही तीर्थयात्री भारतीय भूमि प्रयोग गरेरसमेत आउने गरेका छन् । "त्रिवेणी भन्सारमा रहेको गण्डक ब्यारेज (पुल) तरेर भारतीय भूमि हुँदैसमेत तीर्थयात्री आउने गर्नुभएको छ", उहाँले भन्नुभयो, "भारतीय भूमि प्रयोग गरेर आउँदा त्यहाँको पनि निकुञ्ज हुँदै आउनुपर्ने भएकाले यात्रा अलि कष्टपूर्ण छ ।" गण्डक ब्यारेज तरेर आउँदा जङ्गलको बाटोसँगै भारतको तमसा नदी र नेपालको स्वर्णभद्रा नदी तरेर आउनुपर्ने उहाँले बताउनुभयो । "यी दुवै नदीमा पुल

निर्माण गरिएको छैन", उहाँले भन्नुभयो, "हिउँदमा दर्शनार्थी सहजरूपमा आए पनि बर्खाको बेलामा यहाँ आउन सहज छैन ।" भौगोलिकरूपमा वाल्मीकि आश्रम चितवनको माडी नगरपालिका-१ मा पर्ने यो भूमि पुनका लागि नवलपरासी (बर्दघाट-सुस्तापूर्व)को विनयीत्रिवेणी गाउँपालिका-६ मा पर्ने त्रिवेणीधामबाट नारायणी नदीमा डुङ्गा तरेर जाने गरिन्छ । त्रिवेणीधामबाट वाल्मीकि आश्रम जोड्नका लागि भोलुङ्गो पुल निर्माण गरिएको भए पनि निकुञ्जको बाधाका कारण पुल सञ्चालनमा आउन नसकेको उहाँले बताउनुभयो ।

यस पौराणिक भूमि महर्षि वाल्मीकिले रामायण रचना गरेको र लवकुश जन्मेको स्थलका रूपमा रहेको धार्मिक ग्रन्थमा उल्लेख गरिएको गिरीको भनाइ छ । त्रेतायुगमा भगवान् रामले सीतालाई त्याग गरेपछि लक्ष्मणले यही भूमिमा ल्याएर छाडेको, सीताले वाल्मीकि आश्रममै जीवन बिताएको र पछि सीता पातल प्रवेश (धर्तीमुनि विलीन) गरेको स्थानका रूपमा पनि यो स्थल रहेको गिरीको भनाइ छ । आश्रम क्षेत्रमा रहेका लवकुश जन्मेको स्थल, सीताले प्रयोग गर्ने सिलौटा, लवकुशले घोडा बाँधेको तबेला, विष्णु चक्र, वाल्मीकि ऋषि अन्तरध्यान भएको स्थल, पचासी हजार ऋषिद्वारा वाल्मीकि ऋषिले हवन गरेको हवनकुण्ड, अमृत कुवा, विष्णु चक्रलगायत रामायणकालीन सामग्री खुलारूपमा देख्न सकिने उहाँको भनाइ छ । विशेषगरी वाल्मीकि आश्रममा माघे औसी, शिवरात्रि, बोलबमसहित विभिन्न समयमा भक्तजनको भीड हुने गरेको गिरीको भनाइ छ । महर्षि वाल्मीकिले ब्रह्मज्ञान प्राप्त गर्नुका साथै यहाँ बसेर रामायण लेखेको स्थानका रूपमा वाल्मीकि आश्रम प्रख्यात रहेको सीता मन्दिरका पुजारी शेखर सुवेदीले बताउनुभयो । सीतामाता वनबास बसेको र लवकुशको जन्म तथा

शिक्षा-दीक्षा भएकाले यस ठाउँको विशेष महत्व रहे पनि सरकारी उदासिनताका कारण ओभरलामा परेको सुवेदीको भनाइ छ । प्राचीन त्रेतायुगको हरिहरको मूर्तिसहितका रामायणकालीन संरचना यहाँ रहेका उहाँले बताउनुभयो । आफ्नो मनोकाङ्क्षा पूरा हुने जनाउँदै मानिसले आफूले इच्छाएको कुरा मानका लागि यहाँ आउने गरेका बताइएको छ । नेपालीभन्दा बढी भारतीय भक्तजन मन्दिरमा आउने गरेका उहाँको भनाइ छ । मानिस बाह्रै महिना मन्दिरमा आउने भए पनि नेपाली भूमिबाट आउने बाटो नहुँदा धार्मिक पर्यटकलाई असहज हुने गरेको उहाँले बताउनुभयो । नेपालबाट आश्रममा आउन पुल बनेको भए पनि सञ्चालनमा नहुँदा भारतीय बाटो भएर आउनुपर्दा दुःख आउने गरेका सुवेदीले गुनासो गर्नुभयो । कास्कीको पोखरा महानगरपालिका-३३ बाट यहाँ आउनुभएका रमेशराज आचार्य किताबमा पढेका कुरा प्रत्यक्षरूपमा देखेर अवलोकन गर्दा प्रभावकारी हुने भएकाले आफूहरू वाल्मीकि आश्रममा आएको बताउनुहुन्छ । पुरातात्विक ऐतिहासिक ठाउँ भएकाले यसलाई अझ व्यवस्थित बनाउँदा जिउँदो इतिहास बन्ने आचार्यको तर्क छ । "यसलाई पढ्नका लागि किताबका पाना पल्टाउनुभन्दा पनि अवलोकनबाट सबै कुरा पत्ता लाग्ने गरी संरक्षण गर्नुपर्छ", उहाँले भन्नुभयो, "आश्रममा आउनका लागि नेपालकै बाटो प्रयोग गरेर आउने अवस्थाको सिर्जना गर्नसके राम्रो धार्मिक गन्तव्य बन्न सक्ने थियो ।" नेपालबाट आश्रममा आउने भक्तजन भारतको बाटो भएर आउनुभन्दा त्रिवेणीधामस्थित नारायणी नदीबाट जोरिखमपूर्ण डुङ्गाको यात्रा गरेर आउने गरेका छन् । वाल्मीकि आश्रमलाई यातायात सञ्जालसँग जोड्दा धार्मिक पर्यटकीय दृष्टिकोणबाट यस ठाउँको महत्व अझै बढ्ने जनाइएको छ ।

गर्भवती तथा दीर्घरोगीको निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा

पोखरापत्र संवाददाता

गोरखा, २३ माघ

गोरखाको गण्डकी गाउँपालिकाले पालिकाभित्रका गर्भवती तथा दीर्घरोगीका लागि निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सुरुआत गरेको छ । चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा विनियोजित बजेटमार्फत पालिकाभित्रका सबै गर्भवती तथा दीर्घरोगीका लागि स्वास्थ्य बीमा गर्न सुरु गरेको गाउँपालिकाका अध्यक्ष दीपक तिमल्सिनाले जानकारी दिनुभयो । "पालिकाले दीर्घरोगी र गर्भवतीका लागि वार्षिक रु एक लाखसम्मको स्वास्थ्य बीमाको थालनी गरेको छ", उहाँले भन्नुभयो, "स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमले लक्षित परिवारमा

अबदेखि सहज स्वास्थ्य सेवाको पहुँच पुग्नेछ ।" गाउँपालिकाले वडा नं ६ बाट विश्व 'क्यान्सर' दिवसका अवसर पारेर स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको थालनी गरेको छ । आग्रीडाँडा सामुदायिक स्वास्थ्य एकाइमा 'क्यान्सर'पीडित परिवार तथा गर्भवतीलाई स्वास्थ्य बीमा फारम उपलब्ध गराएर बीमा कार्यक्रमको औपचारिक सुरुआत गरिएको उहाँको भनाइ छ । कार्यक्रम सुरु भएसँगै पालिकाभित्रका सबै गर्भवती तथा सूचीकृत भएका दीर्घरोगीलाई निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा उपलब्ध गराउँदै जाने प्रमुख तिमल्सिनाले जानकारी दिनुभयो । "कार्यक्रमबाट गर्भवतीको सुत्केरी हुँदा लामो खर्च तथा आमा र बच्चाको स्वास्थ्योपचारमा

खर्च न्यूनीकरण हुनेछ", उहाँले भन्नुभयो, "नियमितरूपमा औषधि सेवन गर्नुपर्ने तथा उपचार गर्नुपर्ने दीर्घरोगीका लागि कार्यक्रमले उपचारका लागि थप सहज हुनेछ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ ।" गण्डकी गाउँपालिकाभित्र अहिलेसम्म सूचीकृत भएका ८४ दीर्घरोगी छन् । दीर्घरोगी तथा गर्भवतीलाई निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमका लागि गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्षका लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन गरेको थियो । कार्यक्रम अब निरन्तर चल्नेछ । बीमा गर्दा गर्भवती तथा दीर्घरोगीका परिवारका पाँच जना सदस्यको समेत निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा हुने गाउँपालिकाले जनाएको छ ।

नेपाल साफ फुटबल च्याम्पियनसिपबाट बाहिरियो

रासस
काठमाडौं, २३ माघ

नेपाल दक्षिण एसियाली फुटबल महासङ्घ (साफ) यु-१९ महिला च्याम्पियनसिप फुटबल प्रतियोगिताबाट बाहिरिएको छ । लिग चरणको अन्तिम खेलमा आज भारतसँग पराजित भएसँगै नेपाल प्रतियोगिताबाट बाहिरिएको हो ।

बङ्गलादेशको ढाकामा

भुटानसँग १-० गोलले विजयी भएको थियो । भारतसँगको खेलमा पहिलो हाफमा गोलरहित बराबरी खेलेको नेपालले दोस्रो हाफमा चार गोल खान पुग्यो । भारतका लागि नेहाले दुई तथा सुलजना राहुल र सिन्डी कोलीले एक एक गोल गरे । खेलको ५४औँ मिनेटमा भारतका लागि नेहाले पहिलो गोल गरेकी थिइन् भने ८१औँ मिनेटमा उनले दोस्रो गोल गरिन् ।

म्याग्दीका घुम्ती गोठ रिक्तिदै

पोखरापत्र संवाददाता

म्याग्दी, २३ माघ

शरीरका लुगाफाटा च्यातिएका छन् । कपाल र दारी फुलेर सेता भएका छन् । गालाका छाला चाउरी पर्न थालिसके । तर उमेरले ७० वर्ष पार गर्नुभएका धवलागिरि गाउँपालिका-५ मल्कबाङका हिराप्रसाद तुलाचन अझै गोठालो जीवनमै सक्रिय हुनुहुन्छ । उमेरले बुढ्यौली लागेर न्यानो र आरामदायी जीवनयापन खोज्न थाले पनि उहाँको जिन्दगी भने भकारीले छाएका गोठमा हिमपात, वर्षा र चिसोसँग सामना गर्दै बित्ने गरेको छ ।

गोठमा भैँसीलाई चरनखर्कमा चराउने, घाँस दाउरा काट्नेदेखि बिहान-बेलुका गोठमा वस्तुभाउको स्याहारसुसार, कुँडो-भकारीको काम उहाँको नियमित दैनिकी हो । जीवनको अधिकांश समय गोठमा बिताउनुभएका उहाँको भैँसीगोठमा अहिले नौवटा भैँसी छन् । उहाँले परम्परागत रूपमा घुम्तीगोठ राखेर भैँसीपालन गर्दै आउनुभएको छ । बर्खायाममा लेकाली बुकीहरूमा पुर्याउने घुम्तीगोठ हिउँदयाममा भने भैँसी फाँटसम्म ल्याउने

गरिन्छ । घुम्तीगोठलाई यहाँका पशुपालक किसानले रुवाचौर, एकराते, नेपाले, नयाँवन, च्यामली, रुरुलगायतका लेकाली बुकीहरूमा गोठ सार्ने गर्छन् । गाउँको फेदीबाट बग्ने कालीखोलाको किनारमा रहेको काफलडाँडाको फाँटमा गोठ राख्नुभएका किसान तुलाचनको गोठमा रहेका भैँसीमध्ये एक दुहुनो र तीनवटा ब्याउने भैँसी छन् । “म सानैदेखि गोठमै हुर्किएको हुँ, बुवाआमा पनि गोठमा बस्नुहुन्थ्यो, हुन त देश-विदेश पनि घुम्दै, भनेजस्तो नभएपछि गाउँ फर्किएर पुर्खाकै पेसा अँगालेर गोठाला बनेको हुँ”, उहाँले भन्नुभयो ।

रोजगारीका लागि कोरिया गए पनि छ महिनामै फर्कनुपरेको र पुनः जापान जाने तयारी गरे पनि सफल नभएपछि गाउँ फर्किएको उहाँको भनाइ छ । गाउँ आएपछि सुरुमा कास्कीको नौडाँडाबाट म्याग्दी सदरमुकाम बेनीसम्म सामान ढुवानी गर्नेगरी खच्चड व्यवसाय सुरु गर्नुभएका तुलाचनले दुई महिनामै आफ्नो पुर्खौली पेसा घुम्तीगोठमा पशुपालन सुरु गरेको विगत स्मरण गर्नुभयो । परिवारमा छ दाजुभाइ रहे पनि अन्यले काठमाडौँ, बुटवल,

थाकखोलालगायतका ठाउँमा व्यापार व्यवसाय गरे पनि आफूले पुर्खौली घुम्तीगोठलाई निरन्तरता दिएको उहाँको भनाइ थियो । करिब १५ वर्षसम्म भेडाबाखापालन गर्नुभएका तुलाचनले दुई दशकदेखि भने भैँसीपालन गर्दै आउनुभएको छ । बीस-पच्चीसवटासम्म भैँसी पाल्ने गर्नुभएका उहाँले उमेर बढ्दै कामको दौडधुप गर्ने शक्ति घट्दै गएपछि भैँसीको सङ्ख्या घटाउँदै लगेको जानकारी दिनुभयो ।

गोठबाट दूध दिने भैँसी, राँगा र घिउ बिक्री गरेर हुने आमदानीबाट आफ्नो घरखर्च चलेको उहाँले बताउनुभयो । बेनीमा होटल व्यवसाय गर्ने आफ्नो छोरीसँगै श्रीमती पनि बजारमा बस्न थालेपछि तुलाचन भने गाउँकै भनाइ छ । गाउँ आएपछि सुरुमा कास्कीको नौडाँडाबाट म्याग्दी सदरमुकाम बेनीसम्म सामान ढुवानी गर्नेगरी खच्चड व्यवसाय सुरु गर्नुभएका तुलाचनले दुई महिनामै आफ्नो पुर्खौली पेसा घुम्तीगोठमा पशुपालन सुरु गरेको विगत स्मरण गर्नुभयो । परिवारमा छ दाजुभाइ रहे पनि अन्यले काठमाडौँ, बुटवल,

उहाँले भन्नुभयो । घुम्तीगोठ भएकाले खर्क र बुकीमा गोठ सारिरहनुपर्ने र यसका लागि काम गर्ने व्यक्तिलाई ज्याला दिनुपर्दा गोठको दुःख आफूलाई आम्दानी जति गोठलाई हुने गरेको उहाँले बताउनुभयो । “एक ठाउँमा गोठ बनाउन, तीन-चारजना मानिस चाहिन्छ, ठाउँ-ठाउँमा सरकारले घुम्तीगोठको अस्थायी टहरा बनाईदिए सहज हुने थियो, हामी गोठालाको कुरा कसले सुन्ने”, उहाँले दुखेसो पोख्नुभयो ।

गाउँबाट घुम्ती गोठ रिक्तिन थालेका छन् । बढ्दो वैदेशिक रोजगारका कारण गोठमा युवापुस्ताको आकर्षण छैन । गोठ बस्ने दौतरी गाउँ र सहर पसेपछि साथी भेट्नसमेत मुस्किल पर्ने गरेको उहाँ गुनासो गर्नुहुन्छ । तुलाचनको उमेरका गोठ बस्ने व्यक्ति अहिले गोठमा भेटिन कठिन हुने मल्कबाङका भेडापालक किसान देवान छुन्त्यालले बताउनुभयो । उहाँले गोठमा गरिने परम्परागत पशुपालन व्यवस्थित र व्यावसायिक नहुँदा युवापुस्तालाई यो पेसाले आकर्षण गर्न नसकेको जानकारी दिनुभयो ।

आलु खेती : आँधीखोला गाउँपालिका-१, अन्तर्गत आलु पकेट क्षेत्र त्रिवेणीमा बारीमा आलु लगाउने तयारी गर्दै स्थानीय कृषक । गाउँपालिकाले आलुको बिउ, बिजन, प्राविधिक ज्ञान, उत्पादन र बजारिकरणमा सहयोग गर्न थालेपछि गाउँलेहरू आलु खेतीमा आकर्षित हुँदै गएका छन् । तस्वीर: नारायण विक/रासस

देवघाटमा पुरातत्व विभागद्वारा पञ्चदेवल निर्माण

पोखरापत्र संवाददाता

तनहुँ, २३ माघ

तनहुँको देवघाट गाउँपालिका-५ स्थित मणिमुकुन्देश्वर चक्रवर्ती महादेव मन्दिर परिसरमा पुरातत्व विभागले पाँच सय वर्षअघिका पञ्चदेवलको पुनःनिर्माण गरेको छ । पुरातत्व विभागद्वारा तीन वर्षअघि उत्खनन गरिएको स्थानमा मन्दिर निर्माण गरिएको हो ।

विभागको टोली मन्दिर परिसरको पाँचवटा मन्दिर (पञ्चदेवल)को उत्खनन गरेको थियो । पाँच सय वर्षअघि सोही शताब्दीमा तत्कालीन पाल्पाली राजा मणिमुकुन्द सेनले त्रिशूली र कालीगण्डकीको सङ्गम देवघाटमा आई ध्यान गरी विभिन्न मठमन्दिर र देवालयको निर्माण गरेको बताइएको छ । विभिन्न प्रमाणका आधारमा त्यस समयमा निर्मित मठमन्दिर र देवालयको शैली, ढाँचा र शिल्पीको पहिचान

गर्न उत्खनन गरिएको पुरातत्व विभागले जनाएको छ । मन्दिर परिसरमा रहेका पाँच मन्दिरमध्ये चक्रवर्ती महादेवको मन्दिरको यसअघि नै रु ८० लाखको लागतमा पुनःनिर्माण सम्पन्न गरिएको थियो । बाँकी चार मन्दिरको उत्खनन गरी हालै पुनःनिर्माण सम्पन्न भइसकेको छ । उत्खननका क्रममा शताब्दिअघि अधिको शिलालेख र करुवामा पैसाको सिक्का भेटिएको देवघाट क्षेत्र विकास समितिका पूर्वअध्यक्ष शिवराज पौडेलले जानकारी दिनुभयो । उत्खनन तथा पुनःनिर्माणमा विभागका प्राविधिकसहित पाँच र गैरप्राविधिक मजदुरसहित २५ खटिएका थिए । उत्खननका क्रममा मुख्य मन्दिरको गर्भ भगमा शिवलिङ्ग भेटिएको उहाँले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार उक्त शिवलिङ्ग भेटिएपछि उक्त मन्दिर महादेवको मन्दिर रहेको पुष्टि भएको थियो । उक्त मन्दिर

मुकुन्देश्वर महादेवको नामले चिनिन्छ । पाल्पाका तत्कालीन राजा मुकुन्द सेनले स्थापना गरी पूजाआजा गरी मानी आएकाले यसको नाम मुकुन्द ईश्वर हुँदै मुकुन्देश्वर महादेव भयो भन्ने भनाइ रहेको बताइन्छ । जुन-जुन स्थानमा उत्खनन गर्दा जे प्रमाण भेटिन्छ सोहीअनुसारको मन्दिरको पुनःनिर्माण गरिएको थियो । उत्खनन कार्यपश्चात त्यसको प्रतिवेदनका आधारमा मन्दिर पुनःनिर्माणको ढाँचा र शैली तयार भएको थियो । पूर्व अध्यक्ष पौडेलका अनुसार पुरातत्व विभागबाट शिला कुँद्रे मन्दिर पुनःनिर्माण गर्दा सिमेन्ट र छडको प्रयोग गरिएको छैन । ऐतिहासिक, पौराणिक एवं पुरातात्विक महत्वको पावन तीर्थस्थल देवघाटधाममा रहेका यस्ता सम्पदाको संरक्षण गर्नसके धार्मिक पर्यटनको विकास गर्न सकिने उहाँको भनाइ छ ।

महानगरभित्रकै पीडा : वर्षामा एक घण्टा बढी पैदल, हिउँदमा बाँसको फड्के

रासस

गण्डकी, २३ माघ

पोखरा महानगरपालिका वडा नं २४ बास्कोट र वडा नं २३ चापाकोटलाई भएर बग्ने हर्पन खोला यस क्षेत्रका स्थानीयका लागि ठूलै समस्या बनेको छ ।

वर्षामा खोलाले गर्ने गरेको कटानका कारण स्थानीय समस्यामा छन् नै त्यस समयमा खेतीपाती गर्नका लागि आवतजावत गर्ने पुल नजिकै नहुँदा एक घण्टाभन्दा बढी हिँडनुपर्ने विवशता यहाँका स्थानीयले वर्षौंदेखि भोग्दै आएका छ । अधिकांश बास्कोटवासी खेतीपातीका लागि चापाकोटमा आउने र चापाकोटवासी बास्कोटतिर जाने भएकाले पुलको अभावमा वर्षौंदेखि समस्या भेट्दै आएको स्थानीय मानबहादुर जिस्सिले बताउनुभयो ।

“हर्पन खोलामाथि नजिकै पुल नहुँदा बास्कोटबाट चापाकोट आवतजावत गर्न एक घण्टाभन्दा बढी हिँडनुपर्ने बाध्यता छ”, उहाँले भन्नुभयो, “यहाँबाट माथि वाग्दी पुगेर मात्रै पुल तर्न पाइन्छ भने तल पामे बजार नै निस्कनुपर्छ ।” पुलको अभावमा वर्षौंदेखि आफूहरू समस्यामा परिरहेको उहाँले

बताउनुभयो । हिउँदका समयमा बाँसको फड्के हालेर गुजारा गर्ने गरिए पनि वर्षामा खेती गर्न जानका लागि त्यो पनि सम्भव नरहेको स्थानीयवासी बताउँछन् । बास्कोट तथा चापाकोट यस क्षेत्रका पुराना बस्ती हुन् । नेपालका बाइसेचौबिसे राजाका पालामा कास्कीकोटमा राज्य गरी बस्ने राजाहरू सिकार खेल्न आउँदा यही बास बस्ने भएकाले त्यसै समयदेखि यस ठाउँको नाम बास्कोट रहन गएको हो । हर्पन खोलाको कटानसँगै बास्कोट माथिबाट आउने ढन्डुरा खहरे खोलाका कारण प्रत्येक वर्षातको समयमा यस क्षेत्रका बस्ती जोखिममा परिरहेको जिस्सिले बताउनुभयो । खोलाले वर्षातमा तहसनहस बनाउने गरेको बताउँदै उहाँले यसको प्रभाव नियन्त्रणका लागि पनि राज्यको सहयोग आवश्यक भएको बताउनुभयो ।

ढन्डुरा खोला हर्पन खोलामा आएर मिसिन्छ । पोखराको पर्यटकीय गन्तव्य फेवातालको सिरान भएका कारण यसलाई पर्यटनसँग जोड्नका लागि स्थानीयले पहल थालेका छन् । स्थानीय सक्रियतामा गठित सिर्जनशील क्लबको पहलमा बास्कोटस्थित हर्पन खोलाको

किनारामा वनभोजस्थल निर्माण गरिएको क्लबका अध्यक्ष शिव जिस्सिले जानकारी दिनुभयो ।

स्थानीय सक्रियतामा दुई महिनायता वनभोजस्थललाई व्यवस्थित गर्न खोजिएको बताउँदै उहाँले पोखराका विभिन्न स्थानबाट वनभोजका लागि समूहसमूहमा मानिस आउने गरेको जानकारी दिनुभयो । क्लबले वनभोजस्थल उपयोग गरेबापत प्रतिस्थलको रु दुई हजार लिने गरिएको बताउँदै उहाँले यसबीचमा ५५/५६ समूह वनभोजका लागि आइसकेको जानकारी दिनुभयो । “हामी वनभोजस्थलका माध्यमबाट यहाँको पर्यटकीय विकासलाई जोड दिएका छौँ”, उहाँले भन्नुभयो, “यसबीचमा वनभोजस्थलबाट आएको रकम सडक बत्ती, सरसफाइआदिमा उपयोग गर्न थालिसिकाएको छ ।”

खोलाको किनारमा रहेको फराकिलो फाँटमा विभिन्न प्रजातिका चराको चिरविराहट सुन्दै वनभोज खान पाउनु यहाँको विशिष्टता रहेको नेपाल एशोसिएसन अफ टुर एण्ड ट्राभल्स एजेन्ट्स(नाइटा) गण्डकी प्रदेशका अध्यक्ष हरिराम

अधिकारीले बताउनुभयो । नाइटा गण्डकी प्रदेशले हाले बास्कोटमा पारिवारिक वनभोज सम्पन्न गरेको बताउँदै उहाँले यसको प्रवर्द्धन र विकास गरेमा यसबाट यहाँका स्थानीयले अधिकतम लाभ लिनसक्ने देखिएको बताउनुभयो ।

पोखराको मुख्य पर्यटकीय क्षेत्र लेकसाइडको नजिकै रहेर पनि विकासका दृष्टिले यो क्षेत्र अझै पनि पछाडि परेको स्थानीय भरतबहादुर देवकोटाले बताउनुभयो । यस क्षेत्रमा विगतमा स्कुल तथा वडाले विभिन्न नाममा वितरण गरिएका ४३ रोपनी क्षेत्रफलका प्रतिजग्गा रहे पनि तिनीहरूको समुदायबाट उपयोग हुने अवस्था नरहेको स्थानीयवासी बताउँछन् । समुदायमा सामुदायिक भवन, मन्दिरआदि संरचना निर्माणका लागि जग्गा उपलब्ध नहुँदा समस्या पर्ने गरेको बताउँदै स्थानीय मानबहादुर जिस्सिले जग्गाकै अभावमा बाटोलागायत समस्या भोग्नुपरेको बताउनुभयो । समुदायमा एक वडा एक फुटबल मैदानको अवधारणामा पाँच/छ वर्षअघि फुटबल मैदान निर्माण सुरु गरिए पनि त्यो अहिलेसम्म सम्पन्न हुन नसकेको उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

रयालेको दलित बस्तीमा घरघरमै धारा

रासस

पर्वत, २३ माघ

खानेपानीको समस्या भेट्दै आएकोपर्वतकोकुमानगरपालिका वडा नं १४ आर्थरडाँडाखर्कको रयालेको दलित बस्तीमा एक घर एक धारा मार्फत पानी वितरण गरिएको छ । आँगनमै धाराको पानी उपभोग गर्न पाएपछि यहाँका ३६ घरपरिवार हर्षित बनेका छन् । खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय बागलुङले रु ३२ लाख ३५ हजारको लगानीमा एक घर एक धारा विस्तार गरेको हो । गत सातादेखि सबै घरमा पानी वितरण गरेर उपभोग गर्न थालेको वडा नं १४ आर्थरडाँडाखर्कका वडाध्यक्ष रुद्रमोहन रिमालले बताउनुभयो ।

जन्मेदेखि नै खानेपानीको सास्ती भोग्दै आएका स्थानीय माया विकले घरमा चौबिसे घण्टा पानी आउँदा निकै खुसी

लागेको बताउनुभयो । खानेपानीकै लागि गरेको दुःख सङ्घर्षका दिन सभिष्टै उहाँले भन्नुभयो, “गाउँमा खानेपानी नहुँदा कुवाको पानी खान बाध्य थियौँ, विकले हिलाम्मे र हिउँदमा सुक्छा हुन्थ्यो, त्यही समस्या सदिसँदेखि भोग्दै आएका थियौँ, अहिले अन्त्य भएको छ ।” उहाँले खानेपानीको समस्या समाधानका लागि पहल गर्नेप्रति धन्यवाद दिँदै पानीले जीवनमा नयाँ आयाम थपेको बताउनुभयो । महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका रहेकी विकले दूषित र दुर्गन्धित पानीका कारण समुदायमा विभिन्न प्रकोपका रोग फैलिएको बताउँदै अब दूषित पानीका कारण कोही पनि रोगी हुनुपर्ने अवस्था नआउने बताउनुभयो । पानी अभावले पिउनेमात्र होइन नुहाउने र लुगा धुने समस्या समाधान भएको स्थानीय धनबहादुर विकले

बताउनुभयो । “मानिस र पशुलाई पुढो पिउन थिएन, यति मात्र होइन, हाम्रा गाउँमा छोरी दिन पनि मान्दैनथे, विवाहजस्ता काम गर्दा खोला धाउनुपर्ने अवस्था थियो”, विकले भन्नुभयो, “पानीको जोहो गर्न दैनिक घण्टौँ समय बिताउनु पर्दथ्यो, अहिले दिनचर्या नै फेरिएको छ ।” घरघरमा शुद्ध खानेपानी पुगेपछि रयाले गाउँको सिङ्गो बस्ती अहिले निकै हर्षित बनेको हो । रयाले बस्तीमा ३६ घरधुरी छन् । आर्थर डाँडाखर्कवासीलाई स्वच्छ र गुणास्तरीय खानेपानी सहजरूपमा उपलब्ध गराउन आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा विस्तृत सर्वेक्षण गरिएको थियो । सर्वेक्षणमा दुई सय ९५ घरधुरीलाई खानेपानीको सेवा पुऱ्याउने उद्देश्य लिइएको थियो । रु छ करोड ५५ लाख ५९ हजार पाँच सय १४ लागत लागत अनुमान स्वीकृत गरी १३

बटा योजनामार्फत आर्थरवासीलाई शुद्ध खानेपानी पुऱ्याउन लागिएको खानेपानी कार्यालय बागलुङका शाखा अधिकृत टेकनारायण सुवेदीले जानकारी दिनुभयो । तेह योजनामध्येयोदोस्रो योजनाका रूपमा रयालेडाँडा खानेपानी आयोजनाले ३६ घरधुरीलाई शुद्ध खानेपानी उपलब्ध गराइएको हो । विसं २०७९ पुस १४ गते आर्थर खानेपानी उपभोक्ता समिति र खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय बागलुङबीच रु ३२ लाख ३५ हजारको लागतमा योजना सम्झौता भएको सुवेदीले बताउनुभयो । गाउँमा सम्झौताबमोजिम खानेपानी धारा निर्माण भएर धारामा पानी भरेपछि आर्थरवासीमा सहज भएको खानेपानी उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष पदमबहादुर क्षेत्रीले जानकारी दिनुभयो ।

कर्जा तिर्न आउने बारे ३५ दिने अत्यन्त जरूरी सूचना

(प्रकाशित मिति २०८०/१०/२४)

यस महालक्ष्मी आर्थिक सहकारी संस्था लि.को पोखरा -९ नयाँबजार कास्कीको तपशिल बमोजिम उल्लेखित ऋणीले घर /जग्गा कर्जा शिर्षक अन्तर्गत लिएको कर्जाको तोकिएको समयावधि भित्रमा तिर्नु, बुझाउनुपर्ने रकम तिर्न बुझाउनका लागि पटक पटक लिखित तथा मौखिक तार ताकेता गर्दा समेत नतिरी नबुझाई ऋण सम्बन्धी शर्त बन्देजहरूको उल्लङ्घन गर्नुभएकोले कर्जा चुक्ता गर्न आउने बारेको यो ३५ (पैतिस) दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैतिस) दिन भित्र यस वित्तीय संस्थामा सम्पर्क राखी तपाईं ऋणीले कर्जाको सम्पूर्ण साँवा, ब्याज लगायत अन्य दायित्वहरू समेत चुक्ता/ भुक्तान गर्नुहोला । उपरोक्त तोकिएको म्यादभित्र सहकारी संस्थालाई तिर्नु/बुझाउनेपर्ने सम्पूर्ण रकम (साँवा, ब्याज, हर्जना र ब्याज आदि) नबुझाएमा प्रचलित कानून तथा ऋणी र यस सहकारी संस्था बिच भएको लिखितको शर्तअनुसार ऋणी तथा धनजमानीको नाम कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा समावेश गरिने तथा संस्थाको नाममा धितोबन्धकमा राखिएको घर /जग्गा नियन्त्रणमा लिई लिलाम बिक्री गर्नुका साथै नपुगा रकम ब्याक्तिगत धनजमानी दिने तपसिलका व्यक्तिको स्वामित्वमा रहेको तथा निजहरूको हक लामे चल अचल सम्पतीबाट समेत जिल्ला अदालतमा मुद्दा चलाई चल र अचल सम्पती बिक्री गरी वित्तीय संस्थाको लेना रकम असुल उपर गरिने व्योहारा सम्बन्धित ऋणी तथा धनजमानीलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराउँदछौं ।

तपशील

ऋणीको नाम : रजनी श्रेष्ठ	धन जमानीको नाम : चक्र बहादुर श्रेष्ठ
बुबा : ओम कुमार श्रेष्ठ श्रीमान : चक्र बहादुर श्रेष्ठ ससुरा : मान बहादुर ठेगाना : पोखरा-४ गैहापाटन, कास्की मभेरीपाटन, कास्की	बुबा : मान बहादुर नगरकोटी बाजे : चक्रमान नगरकोटी ना.प्र.प.: ४२३५/धादिङ मिति: २०५०/११/०८ ठेगाना : पोखरा -४, गैहापाटन व्यवसाय : रिदम टुँस एण्ड टाँभल्स गैहापाटन, पोखरा-४
धन जमानीको नाम : सबिता कर्माचार्य	धन जमानीको नाम : ऋचा श्रेष्ठ
बुबा : भक्त मान श्रेष्ठ बाजे : भिम नारायण श्रेष्ठ श्रीमान : प्रबिन कर्माचार्य ना.प्र.प.: ४६१००१/१७१७७ कास्की मिति: २०६८/०८/०९ ठेगाना : पोखरा -९, बगालेटोल, कास्की	बुबा : चक्र बहादुर श्रेष्ठ बाजे : मान बहादुर नगरकोटी ना.प्र.प.: ४६-०१-७५-०६६३० कास्की मिति: २०७५/१०/०२ ठेगाना: पोखरा ४, गैहापाटन, कास्की

धितो विवरण

क्र.स	घर / जग्गा धनी	घर / जग्गा रहेको ठेगाना	कि.न	क्षेत्रफल / वर्गमीटर
१	रजनी श्रेष्ठ ना.प्र.नं. ४६-०१-७३-०७६१० मिति: २०७३/०९/०५ कास्की	पोखरा -१८, कास्की	७१	०-०-०-०/ १५५.९७

महालक्ष्मी आर्थिक सहकारी संस्था लि.

पोखरा -८, नयाँबजार, कास्की

फोन नं. : ०६९-५८९३९९